

Základní škola, Zaječice, okres Chrudim

538 35 Zaječice 49, IČO 71005285, tel. 727834417

email: zszajecice@centrum.cz, www.skolazajecice.cz

Výroční zpráva

školní rok 2020/2021

Obsah

1. Základní a identifikační údaje
  2. Přehled oborů vzdělávání
    - 2.1 Učební plán s časovou dotací pro jednotlivé předměty
  3. Organizace vzdělávání ve školním roce 2020/2021
    - 3.1 Organizace a řízení školy
    - 3.2 Popis personálního zabezpečení činnosti školy
    - 3.3 Organizace školního roku
  4. Údaje o zápisu k povinné školní docházce
  5. Údaje o výsledcích vzdělávání žáků
    - 5.1 Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
  6. Prevence sociálně patologických jevů
  7. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP)
  8. Údaje o aktivitách a prezentace školy na veřejnosti
  9. Údaje o inspekční činnosti ČŠI
  10. Údaje o zapojení školy do rozvojových a mezinárodních projektů
  11. Údaje o spolupráci s dalšími organizacemi a partnery
    - 11.1 Public relations
  12. Vlastní hodnocení školy
  13. Základní údaje o hospodaření školy
  14. Koncepční rozvoj pro další období
- příloha články z Učitelských novin

1. Základní a identifikační údaje

Název a adresa školy:	Základní škola, Zaječice, okres Chrudim Zaječice 49, PSČ 538 35 IZO 102 142 157 RED IZO 650 050 444
IČO:	71005285
Ředitel školy:	Mgr. Radek Machatý
Typ školy:	základní škola
Kapacita:	100 žáků, 5 tříd
Součástí subjektu:	IZO 117 200 603 školní družina (kapacita 30 žáků) IZO 102 806 063 školní jídelna (kapacita 72 jídel)
Právní forma školy	Příspěvková organizace od 1. ledna 2003 z rozhodnutí MŠMT
Datum zařazení do sítě	1. ledna 1996
Datová schránka	7598nks
Zřizovatel školy	Obec Zaječice 538 35 Zaječice 4
Ředitel školy	Mgr. Radek Machatý, statutární orgán školy
Prezentace školy	www.skolazajecice.cz

Škola vede školní matriku (přehled o žácích) prostřednictvím softwarového programu firmy Bakaláři.

Charakteristika školy, změny a novinky v průběhu školního roku 2020/2021

Základní škola, Zaječice, okres Chrudim je málotřídní školou s pěti ročníky ve čtyřech třídách poskytující základní vzdělání v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. Školu navštěvují žáci z obce Zaječice, ale i z obce Bítovany, příp. dalších obcí v regionu. Ve školním roce 2020/2021 školu navštívilo 63 žáků.

Budova školy je umístěna v klidné části obce u méně frekventované vedlejší silnice. Součástí školního areálu je školní zahrada s herními prvky, pískovištěm a sportovními prvky. Ve spodní části budovy, která je bezbariérová, je vybudováno bezbariérové WC. V roce 2019 byly na zahradu instalovány nové herní prvky (provazová pyramida, dětská klouzačka a provazová lávka). V létě 2021 byla škola i školní kuchyně napojena do nové kanalizační sítě. Průběžně procházela úpravou školní zahrada.

Školní družina a jídelna jsou v přilehlé budově čp. 33. Ve školní družině byla v roce 2019 položena nová podlaha a koberec. Herna ŠD byla vybavena novým nábytkem, v roce 2021 multidotykovou obrazovkou Prowise 55“ včetně PC pro prezentace v rámci akcí ŠD a další využití. V létě 2021 došlo k úpravě rozvodů elektřiny a úpravě družinové šatny, včetně osazení novými světly.

Specializovaná firma provedla úpravu rozvodu wi-fi (synchronizaci s hlavní budovou a pokrytí celého objektu čp. 33). V průběhu školního roku jsme hernu vybavovali novými herními a edukačními prvky. Díky projektu MŠMT Šablony II. vlastní ŠD edukační stavebnice – Geomag, MagiCube, Seva a hry od společnosti Albi ČR, v jejímž školním projektu jsme dlouhodobým členem.

V průběhu roku 2019 došlo k velké rekonstrukci kabinetů a žákovské knihovny. Kompletně byla přebudována i pedagogická sborovna a ředitelna. Byl pořízen nový nábytek a položeny nové podlahy,

včetně nových povrchů podlah. V prvním patře je umístěna učebna pro výuku žáků s SPU nebo doučování.

V průběhu roku 2020 jsme dokončili čerpání projektu MŠMT Šablony II. Zakoupili jsme řadu pomůcek napříč výukovými předměty (nástěnné obrazy, stavebnice, české elektronické stavebnice Voltík I a II, geometrické a rýsovací sady, výukové sady DiPo, a doplnili jsme žákovskou knihovnu o řadu encyklopedií a dětských knih). Ve třídách došlo k drobným úpravám, opravám a přesunům

nábytku tak, aby byly učebny co nejúčelněji vybaveny k výuce. Učebnu v přízemí jsme v srpnu 2021 vybavili další multidotykovou obrazovkou Prowise 65“, včetně PC.

V celé škole již máme 4 tyto obrazovky, které mají výrazně lepší možnosti než projektory či tabule Smart. Škola je pokryta zabezpečeným signálem wi-fi. Výuka na PC může probíhat ve všech učebnách.

Od září 2020 má škola k dispozici specializované učebny. Učebna cvičná kuchyňka je určena k výuce základů stolničení, pro přípravu jednoduchých pokrmů a další činnosti. Učebna dílniček je určena k výuce praktických činností, seznamování se základními pracovními materiály (dřevo, kov, přírodní materiály) a nácviku práce s nástroji. V odpoledních hodinách jsou učebny využívány školní družinou a pro mimořádné aktivity (vánoční jarmark, velikonoční výstava apod.). Třetí učebna je multimediální a slouží k výuce jazyků, čtení, uměleckých předmětů. Je zde umístěna největší multidotyková obrazovka Prowise 75“ s automatickým pojezdem a dobíjecí vozík s 10 dotykovými notebooky HP. V odpoledních hodinách slouží jako zázemí pro ŠD.

Na školní rok jsme měli připravenou řadu zajímavých vzdělávacích a kulturních akcí. Bohužel byl celý rok výrazně narušen celosvětovou epidemií Covid-19, tudíž některé akce musely být zrušeny. Některé akce jsme byli nuceni přizpůsobit požadavku homogenních skupin. V průběhu celého školního roku jsme výuku a vzdělávání maximálně přizpůsobovali aktuálním možnostem a opatřením.

Výuka byla několikrát v průběhu roku změněna z důvodu nových či změněných vládních požadavků. V některých měsících byly všechny třídy vyučovány prezenčně, v některých kombinovaně nebo zcela distančně. Vždy byl stanoven nový rozvrh dle požadavků ČŠI nebo MŠMT. Žákům jsme nabídli veškerou digitální techniku k zapůjčení domů. Nabídku využilo 13 žáků. Zapůjčili jsme jim notebooky z projektů. Do výuky se připojovalo 100% žáků školy. Spolupráce s rodinami byla výborná. Pracovali jsme od začátku v prostředí MS Teams a MS 365 pro školy. Žáci se postupně naučili využívat několik nástrojů, s nimiž jsme pracovali i po návratu do prezenční výuky.

V závěru školního roku, kdy došlo k určitému rozvolnění pandemických opatření, jsme dočerpali a uzavřeli projekt Šablony II. MŠMT. Zároveň jsme žákům nabízeli hodiny doučování v předmětech, ve kterých byl o doučování zájem.

Zápis do 1. třídy

K zápisu do 1. třídy přišlo 21 dětí, z nichž 15 nastoupí do budoucí první třídy. Škola se bude snažit získat i žáky z okolních obcí pravidelnou nabídkou zajímavých akcí, dlouhodobými projekty, dny otevřených dveří, akcemi pro bývalé žáky a kvalitním vzdělávacím obsahem.

Školská rada

Školská rada byla zvolena 4. června 2019. Rada je tříčlenná. Jeden zástupce za zřizovatele (obec Zaječice), jeden za pedagogické pracovníky, jeden za zákonné zástupce žáků. Předsedkyně rady svolává jednání nejméně sedm dní před dnem jednání. V případě, že školská rada přizve k jednání i ředitele školy, platí tato lhůta i pro jeho pozvání. Ředitel školy může požádat o účast na jednání školské rady.

Návrh programu jednání školské rady mohou předkládat všichni její členové. Program jednání schvaluje školská rada nadpoloviční většinou vždy v úvodu jednání.

Školská rada pracovala podle schváleného jednacího řádu a sešla se ve školním roce v říjnu a vzhledem k okolnostem v srpnu 2021. V období pandemie byli všichni členové rady ve spojení s ředitelem školy a mezi sebou. Byli jako první informováni o průběhu vzdělávání a vývoji situace.

Na volební období 06/2019 – 06/2022 byli zvoleni tito členové:

- předsedkyně školské rady – Petra Bohuňková, zástupkyně zákonných zástupců
- Ing. František Mihulka, zástupce zřizovatele, místostarosta obce Zaječice
- Jaroslava Kynclová, zástupkyně pedagogického sboru

V průběhu školního roku 2021/2022 proběhnou nové volby do školské rady.

Školní stravování

Ve stravování žáků zůstává dlouhodobě hlavním úkolem kvalita a pestrost nabízených pokrmů. Naprostá většina žáků školní jídelnu pravidelně navštěvovala. Vedoucí školní jídelny je pravidelně školená v novinkách gastronomie a zařazuje do jídelníčku novinky i doporučená jídla podle spotřebního koše. Při tvorbě jídelníčku vycházíme z předepsaných, státem uznaných norem.

V průběhu roku 2020 byly ve školní jídelně provedeny stavební opravy. Bylo odstraněno umakartové pokrytí stěn s částmi zdiva. Stěny byly vyspraveny a odvlhčeny. Celá jídelna byla nově vymalována. V letních měsících roku 2021 byla provedena oprava šatny před jídelnou. Bylo odstraněno umakartové pokrytí stěn, otlučeno vlhké zdivo a odstraněna zděná příčka. Kompletně byly opraveny elektrické rozvody, včetně kotelny. V šatně byl instalován nový podhled s lepším osvětlením a byla položena nová podlaha.

Školní družina

I přes značná omezení a nutnost dodržování homogenity dětských skupin nabídla školní družina žákům zajímavý program. Byly dokončeny aktivity v rámci projektu MŠMT Šablony II. - Projektové dny. Plán školní družiny byl průběžně upravován.

Proběhlo několik úspěšných akcí – advent s Mikulášem v ŠD, Den Země, výuka plstění, program o bylinkách našich zahrad a luk, soutěž o Bublínkového krále a další akce podle ročního plánu ŠD. Přehled všech aktivit ŠD v kapitole č. 8.

Kroužky a spolupráce s DDM Chrudim

Na školní rok jsme měli dohodnuto několik sportovních a výtvarných kroužků. Bohužel z důvodu epidemie Covid-19 nedošlo k realizaci žádného z nich. Nabídka kroužků a spolupráce bude pokračovat v následujícím školním roce.

2. Přehled oborů vzdělání

Škola vyučuje ve všech třídách podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Mravenčí škola“.

Čtvrté vydání školního vzdělávacího programu bylo provedeno na základě revize stávajícího školního vzdělávacího programu doporučené ČŠI na základě Inspekční zprávy čj. ČŠIE-1642/18-E ze dne 7. 2. 2019.

Dokument byl projednán školskou radou dne 28. 8. 2019 a byl vydán dne 30. 8. 2019 s účinností od 1. 9. 2019 s čj. ZŠ/DKŠ/8/2019. Změna učebního plánu pro rok 2020/2021 projednána a schválena na jednání Školské rady dne 27. 8. 2020 a na Pedagogické radě dne 28. 8. 2020.

Školní družina vykonávala zájmovou činnost podle vlastního vzdělávacího programu pro školní družinu. Tento dokument byl projednán Školskou radou dne 29. 8. 2019, vydán 30. 8. 2019 s účinností od 1. 9. 2019.

2.1 Učební plán s časovou dotací pro jednotlivé předměty

Vzdělávací oblasti	Předměty	1.	2.	3.	4.	5.	Naše dotace	Minimální dotace
Jazyk a jazyková komunikace	ČJ	8 (2)	9 (2)	9 (2)	8 (1)	7 (1)	41	33
	AJ			3	3	3	9	9
Matematika	MA	5 (1)	5 (1)	5 (1)	5 (1)	5 (1)	25	20
Informační a komunikační technologie	ICT					1	1	1
Člověk a jeho svět	PRV	2	2	2			6	
	VL				2	2 (1)	4	
	PŘ				2 (1)	2	4 celkem 14	12
Umění a kultura	VV	2 (1)	2	2	1	1	8	
	HV	1	1	1	1	1	5 celkem 13	12
Člověk a zdraví	TV	2	2	2	2	2	10	10
Člověk a svět práce	PČ	1	1	1	1	1	5	5
disponibilní hodiny		4	3	3	3	3		16
minimální počet hodin		18	18	22	22	22		102
maximální počet hodin		22	22	26	26	26		122
naše dotace		21	22	25	25	25		118

Počet tříd a počty žáků

Počet k 30. 9. 2020 (v závorce počet žáků k 30. 6. 2021)

Třída	Chlapců	Dívek	Celkem
I. (1. ročník)	12 (13)	3	15 (16)
II. (2. ročník)	5	5 (6)	10 (11)
III. (3. ročník)	10 (9)	8 (9)	18 (18)
IV. (4. ročník)	7	2	9
IV. (5. ročník)	7 (6)	3	10 (9)
Celkem	41 (40)	21 (23)	62 (63)

Průměrný počet žáků na školu byl k 30.9.2020 na hodnotě 15,50. S tímto průměrem žáků jsme odučili 100 samostatných vyučovacích hodin podle PhMax stanoveným MŠMT. Pouze 18 hodin bylo učeno ve spojených ročnících.

3. Organizace vzdělávání ve školním roce 2020/2021

3.1 Organizace a řízení školy

Organizace a řízení školy probíhala pro školní rok 2020/2021 podle vnitřního organizačního předpisu Organizační řád, který upravuje zejména organizační strukturu školy a vymezuje jednotlivé kompetence.

- ✓ zaměstnavatelem byla právnická osoba Základní škola, Zaječice, okres Chrudim,
- ✓ v čele školy jako právního subjektu stál statutární orgán školy – ředitel školy,
- ✓ škola se člení na úseky:
  - pedagogický
  - školní družinu
  - školní poradenské pracoviště
  - správní
  - ekonomický
- ✓ vedoucími zaměstnanci byli:
  - ředitel školy (zároveň výchovný poradce a koordinátor ŠVP) – stupeň řízení III.
  - vedoucí školní jídelny – stupeň řízení I.
- ✓ zaměstnanci, kteří nikoho neřídí, ale svojí odbornou prací ovlivňují činnost ostatních zaměstnanců, dávají doporučení pro vzdělávání:
  - školní metodik prevence a patologických jevů,
  - metodik ICT
  - školní poradenské pracoviště (výchovný poradce – ředitel školy, školní metodik prevence)
- ✓ zaměstnanci vykonávali činnost:
  - třídní učitel/třídní učitelka
  - učitel/učitelka
  - správce kabinetu, správce fondu učebnic
  - správce odborné učebny
  - vedoucí jednotlivých školních akcí a akcí souvisejících se vzděláváním žáků
  - vychovatelka
  - školnice
  - kuchařka
  - pracovník obchodního provozu (pomocné práce v kuchyni)

- ✓ ekonomický úsek spravoval ředitel školy s externí účetní školy,
- ✓ poradenskou činnost vykonávalo školní poradenské pracoviště,
- ✓ ředitel školy zřídil jako poradní orgán pedagogickou radu,
- ✓ ve škole probíhalo metodické řízení:
  - ředitel (výchovný poradce) – pedagogičtí pracovníci
  - uvádějící učitel – začínající učitel
- ✓ vedoucí zaměstnanci v řídicí činnosti využívali systém vnitřních organizačních a řídicích norem,
- ✓ ředitel školy vydává a schvaluje organizační a řídicí normy – vnitřní organizační předpisy (řády, směrnice, pokyny ŘŠ a předpisy),
- ✓ individuálními řídicími akty jsou především příkazy, rozhodnutí a konkrétní plány práce,
- ✓ ve školním roce 2020/2021 byl vydán 1 vnitřní organizační předpis, byly aktualizovány roční plány a k některým předpisům byly doplněny aktualizace (všechny jsou umístěny k nahlédnutí u ředitele školy, ve sborovně školy nebo na webových stránkách školy).

3.2 Popis personálního zabezpečení činnosti školy

Ve škole bylo ve školním roce zaměstnáno celkem 5 pedagogických pracovníků a ředitel školy. Pedagogický sbor je dlouhodobě stabilizovaný. Čtyři pedagogové pracují na stejném pracovišti déle než 10 let. Paní vychovatelka oslavila v srpnu 41 let nepřetržité práce na jednom pracovišti. Ve škole působila i asistentka pedagoga v 1. ročníku.

Pracovní zařazení	Úvazek	Roků praxe	Stupeň vzdělání	Kvalifikace
učitel	1,00	21	VŠ	Učitelství 1. stupně ZŠ + HV
učitelka	1,00	23	VŠ	Učitelství 1. stupně ZŠ
učitelka	1,00	29	VŠ	Učitelství 1. stupně ZŠ + HV
učitelka	1,00	37	VŠ	Učitelství 1. stupně ZŠ
učitelka	0,27	41	SpŠ	vychovatelství
učitelka	0,73	2	SpŠabs.	Předšk. a mimošk. pedagogika
vychovatelka	0,89	41	SpŠ	vychovatelství
vychovatelka	0,18	37	VŠ	Učitelství 1. stupně ZŠ

- ✓ Vedoucí školní jídelny, kuchařka úvazek 0,25 + 0,75
- ✓ Školnice úvazek 0,938
- ✓ Pracovník obchodního provozu úvazek 0,438
- ✓ Asistentka pedagoga úvazek 0,75 + 0,25 (ŠD)

3.3 Organizace školního roku

Termíny školních prázdnin

✓ Podzimní prázdniny	čtvrtek 29.10. a pátek 30.10.2020
✓ Vánoční prázdniny	středa 23.12.2020 – neděle 3.1.2021
✓ Pololetní prázdniny	pátek 29.1.2021
✓ Jarní prázdniny	pondělí 15.2. až pátek 21.2.2021
✓ Velikonoční prázdniny	čtvrtek 1.4.2021
✓ Hlavní prázdniny	čtvrtek 1.7. až úterý 31.8.2021

Dny volna – státní svátky

✓ Den české státnosti	28.9.
✓ Den vzniku samostatného československého státu	28.10.
✓ Den boje za svobodu a demokracii	17.11.
✓ Den obnovy samostatného českého státu	1.1.
✓ Den vítězství	8.5.
✓ Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje	5.7.
✓ Den upálení Mistra Jana Husa	6.7.

Dny volna – dny pracovního klidu

✓ Štědrý den	24.12.
✓ První svátek vánoční	25.12.
✓ Druhý svátek vánoční	26.12.
✓ Pondělí velikonoční	6.4.
✓ Svátek práce	1.5.

Ředitelské volno – nebylo uplatněno

Pedagogické rady

✓ 1. pedagogická rada:	28. 8. 2020
✓ 2. pedagogická rada:	9. 11. 2020
✓ 3. pedagogická rada:	22. 1. 2021
✓ 4. pedagogická rada:	3. 5. 2021
✓ 5. pedagogická rada:	23. 6. 2021

Provozní porady a odborné schůzky

Pracovní porady probíhaly každé první pondělí v měsíci od 13 – 14 hodin nebo podle aktuální potřeby. V období distanční výuky probíhaly porady vždy v pátek po vyučování přes MS Teams.

Třídní schůzky a konzultace – všechny vedeny distančně přes MS Teams + průběžné informace

✓ 1. schůzka	10. 11. 2020	MS Teams
✓ 2. schůzka	13. 1. 2021	MS Teams
✓ 3. schůzka	10. 5. 2021	MS Teams

4. Údaje o zápisu k povinné školní docházce

Zápis do prvního ročníku proběhl za požadovaných hygienických opatření prezenčně dne 7. dubna do 9. dubna 2021. K zápisu do 1. třídy se dostavilo 21 dětí. Z toho 2 děti po odkladu povinné školní docházky.

Jeden žák se přistěhoval v průběhu dubna 2021 a byl přijat v pozdějším zápisu.

Patnáct dětí nastoupí do 1. třídy ve školním roce 2021/2022, 6 dětí dostalo odklad povinné školní docházky.

Předpokládaný počet žáků pro školní rok 2021/2022 je 64 žáků. PhMax školy bude 100 hodin ze 118.

5. Údaje o výsledcích vzdělávání žáků

Prospěch žáků a výsledky odrážejí celkovou úroveň vzdělávání na naší škole. Při hodnocení vzdělávání ve škole je nutné vzít v úvahu vrozené dispozice žáků. Stejně tak z jakého sociálního prostředí pochází, a důležitou roli hraje zdravotní stav a další okolnosti. Do hodnocení i v tomto školním roce zasáhla výrazně pandemie Covid-19 a vyhláška MŠMT k hodnocení žáků na základních školách. V průběhu roku jsme využívali především prvky formativního hodnocení. K žákům bylo přistupováno individuálně. Citlivě byly posuzovány všechny složky výchovy a vzdělávání zasahující každou osobnost.

Je pro nás potěšitelné, že většina žáků přistupovala po celý rok k výuce velice zodpovědně, a u některých došlo v době online výuky k výraznému zvýšení zájmu o výuku, díky novým možnostem digitálních výukových materiálů, i zlepšení práce s počítačem, k čemuž přispěly i výukové hodiny s odborníky na ICT v rámci MŠMT Šablon II. Skvěle se zvýšila informační gramotnost u všech vyučujících pedagogů. Všichni se v rámci samostudia věnovali novým výukovým nástrojům a možnostem online výuky.

Při hodnocení žáků se vždy vychází ze zásad a pravidel Klasifikačního řádu, který je nedílnou součástí Školního řádu.

Uvedené údaje jsou ze závěrečného hodnocení žáků k 30. 6. 2021.

1. ročník – třídní učitelka Mgr. Jana Páslerová	
prospělo s vyznamenáním	15
prospělo	1
neprospělo	0
počet omluvených hodin	403
průměrný počet omluvených hodin	25,19
průměrný počet neomluvených hodin	0

2. ročník – třídní učitelka Mgr. Ilona Cinková	
prospělo s vyznamenáním	11
prospělo	0
neprospělo	0
počet omluvených hodin	153
průměrný počet omluvených hodin	13,91
průměrný počet neomluvených hodin	0

3. ročník – třídní učitelka Mgr. Lenka Hemerková	
prospělo s vyznamenáním	17
prospělo	1
neprospělo	0
počet omluvených hodin	500
průměrný počet omluvených hodin	27,78
průměrný počet neomluvených hodin	0

4. ročník – třídní učitel Mgr. Radek Machatý	
prospělo s vyznamenáním	6
prospělo	3
neprospělo	0
počet omluvených hodin	90
průměrný počet omluvených hodin	10,00
průměrný počet neomluvených hodin	0

5. ročník – třídní učitel Mgr. Radek Machatý	
prospělo s vyznamenáním	9
prospělo	3
neprospělo	0
počet omluvených hodin	86
průměrný počet omluvených hodin	9,56
průměrný počet neomluvených hodin	0

Z 5. ročníku odešlo 9 žáků. Osm žáků podalo žádost o přestup do 6. ročníku do ZŠ Chrast. Jeden žák podal žádost o přestup do ZŠ Chrudim, Školní náměstí. Všechny žádosti byly kladně vyřízeny.

Všichni žáci školy byli v chování klasifikováni stupněm – velmi dobré.

V průběhu roku nebyla udělena žádná výchovná opatření k porušování povinností stanovených školním řádem.

V období uzavření školy z důvodu vládních nařízení nebyla nepřítomnost žáků ve škole počítána jako absence.

5.1 Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Ve školním roce 2020/2021 jsme vzdělávali 3 žáky s SPU (bez IVP).

Podpurná opatření jsou dělena do pěti stupňů. Podpurná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP).

Podpurná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Začlenění podpurných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Z důvodu bezproblémového zajištění péče o žáky s SPU, a poskytování poradenských služeb bylo na škole zřízeno Školní poradenské pracoviště, jehož členy jsou výchovný poradce (ředitel školy) a školní metodik prevence, kteří spolupracují s třídními učiteli.

Metodická pomoc vyučujícím byla zajištěna ředitelem školy. Škola spolupracovala s PPP Pardubice (oblastní zastoupení v Chrudimi), a regionální MAS se sídlem v Luži (možnost mobilního týmu).

Vzdělávání žáků s SPU bylo realizováno formou individuální integrace žáků do běžné výuky a tříd. Žákům bylo nabízeno doučování v rámci projektu MŠMT Šablony II. (využito v maximální míře) a to jak v období distanční výuky (přes MS Teams), tak i v období prezenční výuky. Doučování jsme žákům nabízeli v průměrné výši až 8 vyučovacích hodin týdně.

Díky matematickým a logickým soutěžím jsme se pokoušeli vytipovat žáky nadprůměrné a nadané, ale v letošním roce nebylo možné kontrolovat, zda zasílané práce byly žáky vypracovány samostatně. U některých žáků byly výsledky nadprůměrné, ve srovnání s jejich běžnou prací. V následujícím školním roce se opět zaměříme na dlouhodobou práci s talentovanými žáky, a budeme jim nabízet pobídky k osobnostnímu rozvoji, které nebyly v letošním roce možné z důvodu pandemie Covid-19.

6. Údaje o prevenci sociálně patologických jevů

Školní metodik a ředitel školy nově zpracovali obsáhlý Program poradenských služeb pro školní rok 2020/2021, do kterého zapracovali novinky, řady a přílohy vydané příslušnými orgány. PPS je dostupný všem pedagogům i veřejnosti. Každý problém je možné díky málotřídnímu uspořádání školy a každodennímu kontaktu se všemi žáky školy vyřešit hned v počátku. I přes nelehké dlouhotrvající období Covid-19 se mezi žáky a pedagogy (i přes online výuku) podařilo udržet příznivé psychosociální klima.

Aktivně jsme spolupracovali i se zákonnými zástupci žáků a nezávislými organizacemi (MAS Luže, MAP Chrudim, PPP Chrudim a další).

Je potěšující, že jsme se v celém roce věnovali prevenci, a nebylo nutné řešit závažný problém výchovného ani vzdělávacího charakteru. Třídní učitelé se žáky pracují v rámci hodin a prevence je zařazena do učiva nebo průřezových témat. Do školy a školní družiny jsou zváni odborníci a členové Policie ČR, aby děti pravidelně seznamovali s nebezpečím na internetu (např. sociálních sítích), ale i s problematikou domácího násilí, užívání nepovolených návykových látek a sexuální výchovou mladistvých.

Velká pozornost byla věnována prevenci bezpečné internetové komunikace po sociálních sítích a možným nebezpečím.

Prevence sociálně patologických jevů je nedílnou součástí našeho ŠVP. Chceme žáky dlouhodobě vést k myšlence, že život bez násilí, ubližování, sektářství, alkoholu, drog, cigaret a vandalismu je životem šťastným a lepším.

7. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP)

Pro školní rok byl stanoven plán DVPP. Pedagogové navštívili celkem 15 odborných seminářů s certifikací. Velká část samostudií a dalšího vzdělávání probíhala v období Covid-19 formou webinářů, především na stránkách projektu SYPO (NPi ČR), kde pedagogové měli řadu odborných materiálů neustále k dispozici formou záznamů. Zvláštní pozornost jsme ve vzdělávání věnovali oblasti informačních technologií, zavádění inovací do výuky a aktuálním otázkám řízení školy.

Pedagogové školy se stali členy oblastního kabinetu SYPO pro předškolní a prvostupňové vzdělávání. Účast v projektu jim zajišťuje možnost vzdělávacích aktivit zdarma a možnost zasahovat do tvorby učebních a vzdělávacích materiálů tvořených MŠMT.

8. Údaje o aktivitách a prezentaci školy na veřejnosti

Škola v průběhu školního roku připravila několik akcí v rámci vyučování, ale i mimo něj. O aktivitách jsme veřejnost pravidelně informovali na webových stránkách www.skolazajecice.cz, kde se veřejnost mohla dozvědět o plánovaných i uskutečněných akcích, včetně fotografií a shrnutí akcí. Naplánované akce, které nebylo možné uspořádat, jsme po dohodě s partnery a zřizovatelem přesunuli na školní rok 2021/2022. Některé akce byly z důvodu vládních opatření bez náhrady zrušeny.

Škola v přírodě – nebyla v tomto roce uskutečněna.

Plavecký výcvik – z důvodu pandemie Covid-19 byl přesunut na podzim a zimu 2021/2022.

Akce školy, školní družiny a soutěže

měsíc	den	název akce
září		Začátek celoročních soutěží a motivačních projektů
říjen	3. 16.	Logická olympiáda – Mensa Sbírka dětem – nadační fond
listopad	1. 1. 30.	Fotografická školní soutěž Čtenářský projekt Čteme s radostí Slavnost Slabikáře
prosinec	9. 10. 11. 15. 17. 18.	Pečení vánočních perníčků Zdobení vánočních perníčků Vánoční výtvarná soutěž Pardubického kraje Krmení pro ptáčky Recitační soutěž Zajdův Vánoční zvoneček Vánoční besídka
leden	10. 25.	Tříkrálová sbírka Sběr druhotných surovin
únor	11. 12. 25.	Den v modrém Zimní radovánky Masopust
březen	1.	Pangea matematická soutěž - online
duben	12.	Den Země
květen	3. 17. 25. 27.	Recitační soutěž s DDM Chrudim Den matek – dílna pro žáky Veselé zoubky 3D kino Podmořský svět
červen	1. 6. 7. 9. 10. 15. 20. 22. 23.	Den dětí Plstění – dílna pro žáky Ochutnávka sýrů Den naruby – žáci učí žáky Fotografování tříd Soutěž o Bublínkového krále Den otců – dílna pro žáky Pasování na rytíře čtení Šipkovaná s pokladem

	25.	Polytechnický den
	28.	Školka jde do školy
	29.	Vyhodnocení celoročních soutěží a projektů – odměny žákům
	29.	Výlet do ZOO Bítovany

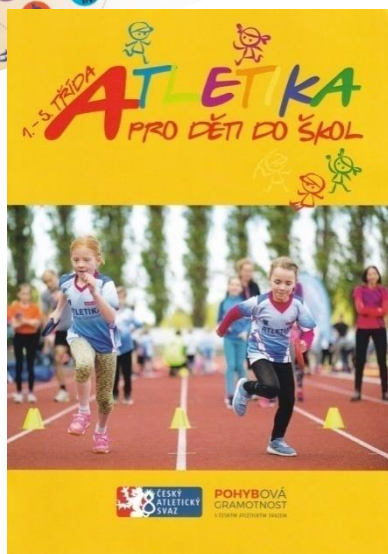
Akce v rámci Šablon II. MŠMT – projektové dny (ŽŠ, ŠD)

měsíc	den	název akce
září	11.	Umíme si poradit
	17.	Malý záchranář
	30.	Řemesla našich předků
	30.	Stará a zaniklá řemesla
	30.	Koulelo se, koulelo, červené jablíčko
říjen	8.	Poklady ukryté v zemi
	8.	Poklady ukryté v zemi II.
	12.	Hudba kolem nás
listopad		Škola uzavřena
prosinec	8.	Život s hudbou
	15.	Zdravé silvestrovské pohoštění
leden	11.	Tajemství Ďáblovy bible
	18.	Orientace v terénu
	25.	Archeologie – pátrání v minulosti
	27.	S čím si hráli naši předkové
únor	4.	Vůně dřeva
	8.	Zálesácké dovednosti
	22.	Útulný domov
březen		Projekt ukončen k 31. 3. 2021
duben		
květen		
červen		

Od září 2020 do prosince 2021 žáci absolvovali celkem 25 výukových lekcí s odborníkem ICT ve výuce.

Celoroční školní projekty

- ✓ Ovoce do škol – projekt v rámci SZIF reg.č. 7811/171718/0021, dodavatel f. Bovys Dědová
- ✓ Mléko do škol - projekt v rámci SZIF r.č. 4111/171718/0009, dodavatel f. Bovys Dědová
- ✓ Sportuj ve škole – ve spolupráci s AŠSK Česká republika – v letošním školním roce projekt pozastaven
- ✓ Sazka olympijský víceboj – v letošním školním roce probíhal formou domácích výzev pro žáky a jejich rodiče
- ✓ Atletika pro děti – projekt probíhal v případě prezenční výuky
- ✓ Albi klub – školní program deskových a edukačních her
- ✓ Seva spojuje – školní program technických stavebnic pro žáky

9. Údaje o výsledcích inspekční činnosti ČŠI

Ve školním roce 2020/2021 školu ČŠI nenavštívila osobně. V průběhu roku byl veden s ředitelem školy telefonický a video hovor s oblastním inspektorátem o stylu výuky a provozu školy v období Covid-19.

Škole byla vyslovena ústní pochvala za přístup, zapojení počtu žáků, rozsah podpory a výuky, a tvorbu aktuálních rozvrhů (rozsah, kombinace a fungování distanční vs. prezenční výuka), za přístup k žákům – zapojení všech žáků do online výuky a komunikaci s veřejností.

10. Údaje o zapojení školy do rozvojových a mezinárodních programů

Škola se v roce 2019 zapojila do projektu šablon MŠMT II. Výzva č. 02_18_063 - Šablony II - mimo hlavní město Praha pod názvem:

„Nejlepší Mravenčí škola Zaječice“, č. reg. CZ.02.3.68/0.0/0.0/18_063/0011361“

Naplánované akce byly z důvodu opatření přesunuty a projekt byl žádostí prodloužen o dva měsíce. Přes všechny těžkosti se projekt podařilo dokončit k 31. 3. 2021.

V rámci Šablon II. ZŠ byly připraveny a zpracovány tyto šablony (celkem 44):

- ✓ DVPP 8x
- ✓ Vzájemná spolupráce pedagogů na ZŠ 4x
- ✓ Sdílení zkušeností pedagogů z různých škol 4x
- ✓ Clil ve výuce ZŠ 2x
- ✓ Nové metody ve výuce 1x
- ✓ Zapojení ICT technika do výuky 3x
- ✓ Klub pro žáky 2x
- ✓ Doučování žáků ohrožených školním neúspěchem 6x
- ✓ Projektový den na ZŠ 14x

Pro ŠD byly připraveny tyto šablony (celkem 29):

- ✓ DVPP 3x
- ✓ Sdílení zkušeností pedagogů z různých ŠD 2x
- ✓ Zapojení odborníka z praxe do vzdělávání 2x
- ✓ Projektový den v ŠD 21x
- ✓ Projektový den mimo ŠD 1x

Okamžitě po uzavření projektu šablon II. jsme podali žádost do další výzvy č.02_20_080 Šablony III (výzva pro méně rozvinuté regiony) Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání pod názvem:

„Nejlepší Mravenčí škola Zaječice II - CZ.02.3.X/0.0/0.0/20_080/0019481“

V rámci tohoto projektu od 1. 4. 2021 průběžně čerpáme po dobu 24 měsíců následující šablony pro ZŠ:

1x	3.II/9	Využití ICT ve vzdělávání v ZŠ
1x	3.II/10	Klub pro žáky
27x	3.II/12	Projektový den ve výuce (povinná aktivita)

11. Údaje o spolupráci s dalšími organizacemi a partnery

Tradiční spolupráce se spolky a základními školami v okolí byla narušena vládními nařízeními. Pokud probíhala, tak pouze občas a distančně.

Na závěr roku jsme pozvali alespoň budoucí prvňáčky z MŠ Bítovany na návštěvu. Plánovaná Zajdova předškola musela být zcela zrušena.

Odborová organizace v uplynulém školním roce na škole nepracovala.

Pro celý rok jsme měli připraveny společné aktivity a kroužky s DDM Chrudim, bohužel vzhledem k situaci na žádnou z těchto akcí nedošlo.

Šachový kroužek neprobíhal. Někteří žáci se v rámci TJ Sokol účastnili turnajů jako jednotlivci.

V roce 2019 jsme se zapojili do projektu Asociace školních sportovních klubů České republiky (AŠSK ČR) s názvem „Sportuj ve škole“. V roce 2020/2021 byl projekt utlumen a neprobíhaly hodiny TV.

S Obecním úřadem jsme připravili zápis do 1. ročníku a první školní den. Ostatní tradiční akce neprobíhaly.

Rádi se zapojujeme do charitativních akcí, které formují vztah žáků k sociálním tématům. V tomto školním roce jsme podpořili fond Pomozte dětem, a dále naši žáci s ochotnými rodiči a spoluobčany ze Zaječic výrazně podpořili novoroční Tříkrálovou sbírku.

11.1 Public relations

Škola v uplynulém roce prezentovala svoji činnost zejména články na **webových stránkách školy** www.skolazajecice.cz, a v **Deníku Chrudimska**. Prezentace školy se také uskutečňuje prostřednictvím **Zaječického zpravodaje** a venkovní vitríny umístěné na budově školy.

Článek o naší škole uveřejnily prestižní Učitelské noviny, jejichž šéfredaktor osobně školu navštívil a vedl rozhovor s ředitelem školy.

Velkou publicitu škole přineslo vítězství ředitele školy Mgr. Radka Machatého ve 3. ročníku celostátní ankety Ředitel roku 2021 společnosti Tutor. Ředitel školy ovládl kategorii Málotřídni školy a umístil se mezi nejlepšími třemi řediteli ZŠ a SŠ.

Mgr. Radek Machatý se v roce 2020 stal předsedou Krajského kabinetu Předškolního a prvostupňového vzdělávání v rámci projektu SYPO pod Národním pedagogickým institutem ČR a na jaře v roce 2021 se stal zároveň členem Národní rady kabinetu Předškolního a prvostupňového vzdělávání. Na všech pozicích se snaží propagovat ZŠ Zaječice a její výukový program.

12. Vlastní hodnocení školy

Ve školním roce byl počet žáků téměř stálý. V průběhu roku se odstěhovali 3 žáci, ale 4 žáci se přistěhovali. Snažili jsme se dokončit realizaci vnitřní obnovy školy, úpravy učeben pro zkvalitnění výuky a zpříjemnění pobytu žáků i vyučujících. Byla dokončena realizace přestavby školního bytu na tři nové učebny a tyto byly uvedeny do provozu.

Mnoho žáků dosáhlo výborných výsledků v matematice (soutěž Pangea) a vyhlášených soutěžích. Zlepšila se propagace školy prostřednictvím webových stránek školy, které mají velkou sledovanost.

Vzdělávací výsledky jsou i přes situaci velmi dobré. Většina žáků dosáhla při svém studiu na vysvědčení s vyznamenáním. Slabším žákům je věnována individuální péče a možnost doučování. Do veškerého školního fungování zasáhla pandemie Covid-19, proto se nepodařilo zcela naplnit plány všech akcí, ale výuka byla kvalitně zajištěna.

13. Základní údaje o hospodaření školy 2020/2021

Základní údaje o hospodaření školy - příjmy			
	Rozpočet obce	Státní rozpočet	Celkem
Celkové příjmy	600 000,00		600 000,00
Ostatní příjmy	29 388,00		29 388,00
Dotace a příspěvky		6 151 895,00	6 151 895,00
			6 781 283,00

Základní údaje o hospodaření školy - výdaje			
	Rozpočet obce	Státní rozpočet	Celkem
Investiční výdaje	141 519,00		141 519,00
Neinvestiční výdaje	628 693,13	6 151 895,00	6 780 588,13
- náklady na platy		4 151 512,00	4 151 512,00
- ostatní osobní náklady	3 600,00	113 600,00	117 200,00
- zákonné odvody ZP a SP		1 406 600,00	1 406 600,00
- FKSP		83 394,00	83 394,00
- výdaje na učební pomůcky	10 399,00	149 907,00	160 306,00
- DVPP	1 750,00	2 855,00	4 605,00
- ostatní provozní náklady	612 944,13	244 027,00	856 971,13
Celkem investiční a neinvestiční náklady	770 212,13	6 151 895,00	6 922 107,13

Výsledek hospodaření 2020/2021	694,87

14. Koncepční rozvoj do dalšího období

V následujícím období se chceme zaměřit na tyto oblasti:

1. Upravit výuku pracovních činností. Rozpracovat metodické řady jednotlivých částí praktické výuky – stolničení a jednoduchá příprava pokrmů (vždy ve všech ročnících), pěstitelské a zahradnické práce, řemeslné činnosti a práce s různými materiály ve školních dílnách a péči o školní prostředí. Školní zahradu bychom rádi vybavili novou venkovní učebnou, dekorativními prvky, lavičkami a vytvořili z ní odpočinkové místo pro žáky při školní výuce, ale i mimoškolních akcích. Druhou zahradu u školní jídelny bychom rádi přeměnili ve „výzkumné a badatelské“ žákovské pracoviště, na kterém budou pěstovat rostliny, sázet, set a pozorovat přírodu, včetně péče o rostliny. Budou zde vybudovány záhonky a výrazně posílíme výuku pěstitelských prací.

2. Vytvořit nový ŠVP s prvky digitálních kompetencí od školního roku 2022/2023. Zaměříme se na individuální rozvoj digitálních kompetencí ve výuce u žáků od 1. ročníku. Celou školu zasílujeme signálem wi-fi pro zjednodušení výuky. V rámci šablon žáci dostanou k výuce nejnovější digitální techniku, včetně nových multidotykových zobrazovačů ve všech učebnách.

3. Pozvednout výuku cizího jazyka a podpořit čtenářské dovednosti.

Plánujeme účast v projektu Etwinning a zároveň budeme dalšími akcemi a celoročním projektem Zajda čte moc rád podporovat zvyšování povědomí o literatuře a čtenářské dovednosti k celoživotnímu vzdělávání. Do těchto aktivit bychom rádi zapojili i rodiče a přátele školy.

4. Přivést do školy studenty pedagogických škol a ze školy udělat podpůrné pedagogické pracoviště pro budoucí pedagogy. Studenti přinesou nové nápady, prvky moderní pedagogiky, oživí běžný školní život a odnesou si řadu důležitých a praktických dovedností do své budoucí práce.

5. Větší spolupráci s okolními školami, včetně spádové školy v Chrašti ve společném regionálním projektu a stálá spolupráce s místními neziskovými organizacemi, spolky a zřizovatelem školy.

Výroční zpráva Základní školy, Zaječice, okres Chrudim
Školní rok 2020/2021

Zpracoval Mgr. Radek Machatý, ředitel školy

Dne 20. srpna 2021

Výroční zpráva byla schválena školskou radou dne _____

Příloha:

Článek z Učitelství novin o Základní škole Zaječice

I VENKOVSKÁ MÁLOTŘÍDKA MŮŽE BÝT ŠKOLOU NOVÉHO TISÍCILETÍ

V Zaječicích na Chrudimsku se přesně taková buduje

Někteří zkušení ředitelé tvrdí, že trvá až sedm let, než začne veřejnost naplno vnímat, že ve škole došlo k nějaké zásadní proměně. Z tohoto časového pohledu jsou v zaječické základní škole teprve na začátku – ale ve skutečnosti je za nimi hodně velký kus práce. Už po dvou letech.

Málotřídní Základní škola v Zaječicích, v obci se sedmisetletou tradicí ležící asi devět kilometrů jihovýchodně od Chrudimi, měla na začátku školního roku důvod k oslavě. Žáci školy a rodiče prvňáčků si konečně mohli v hlavní budově školy prohlédnout nově zrekonstruované přízemní prostory původně školního bytu, v nichž bude od této chvíle žákům k dispozici perfektně vybavená školní kuchyňka, školní dílna a také multimediální učebna.

Restart

Přestavba nových prostor svým způsobem představuje završení úvodní etapy práce ředitele zaječické školy Radka Machatého, který byl do funkce jmenován teprve před zhruba dvěma roky. Tehdy obec Zaječice jakožto zřizovatel hledala klíč k zamezení hrozícího odlivu dětí ze zdejší největší samostatné málotřídky v okrese otevírající pět ročníků ve čtyřech třídách (4. a 5. ročník jsou spojeny). Konkurence okolních škol byla a je obrovská. V relativní blízkosti Zaječic funguje několik neúplných i kompletních základních škol a pak se také musí počítat s vlivem nedalekého okresního města, kam většina místních dojíždí za prací. Z toho je patrné, že Pardubický kraj je po Vysočině v hustotě málotřídek na druhém místě.

Přestože v minulosti měla škola s maximální kapacitou sto žáků dobré výsledky, obec chtěla změnu, která připoutá upadající zájem veřejnosti. A oním klíčem měl být právě R. Machatý, který měl v té době za sebou osmnáctiletou dráhu učitele na velkých pardubických základních školách, na svém autorském kontě řadu publikací na téma projektové výuky v hudební výchově, vlastivědě a přírodovědě, článků v odborném tisku, lektorských přednášek a navázanou spolupráci s Národním institutem pro další vzdělávání. Podle slov místostarosty Zaječic a zároveň ředitele

Střední průmyslové školy v Chrudimi Františka Míhulky je teď po dvou letech působení nového ředitele ve funkci jasné, že si obec vybrala správně.

„Chtěl jsem vybudovat takové zázemí, v němž by i venkovská málotřídka mohla fungovat jako moderní škola nového tisíciletí,“ uvedl R. Machatý. A coby nový ředitel to vzal doslova od podlahy. V průběhu uplynulých dvou let se s příspěvím obce, různých sponzorů a také například projektových peněz z IROP nebo šablon MŠMT kompletně proměnilo celé zázemí školy, aby učitelé mohli pracovat v lepších podmínkách, což je koneckonců také důležitý faktor, který má nezanedbatelný vliv na kvalitu každé školy. A tak byla v loňském roce položena nová podlaha v družině, kde zároveň přibyla řada nových herních prvků. Sportovní prvky oživily školní zahradu. Rekonstrukcí prošly kabinety, přebudovány byly sborovna a ředitelna, všude se vyměnily dveře a navýšen byl rozpočet pro nákup učebních pomůcek. Chystá se výměna topení a kotlů a v plánu je také půdní vestavba. Rekonstruovaný vršek by měl v budoucnu poskytnout útočiště pro učebnu ICT a velkou hudebnu, kam by se mělo pohodlně vejít veškeré osazenstvo zaječické málotřídky, když bude třeba. V druhé budově naproti škole dnes v přízemí funguje vedle družiny i školní jídelna a kuchyně.

Posílení praktické výuky

Zásadním počinem však bylo zmíněné přebudování školního bytu. Původní projekt prý vypadal stroze, v podstatě vytvářel jen další učebny. Přízemí s klenutými stropy v hlavní budově, která kdysi bývala hostincem, však mělo podle ředitele větší potenciál. A tak došlo ke změně. Jedna učebna byla pojata jako „výtvarna“ a multifunkční sál pro výuku různých předmětů, plně funkční a moderně vybavená kuchyňka má také ke slovu učebna daleko,

Radek Machatý

a to už nemluvě o krásné dílně, s jejíž pomocí hodlá škola do budoucna posílit výuku praktických činností – v tomto případě řemeslných. Bylo dohodnuto, že chrudimská průmyslovka dodá materiál, který už sama nepotřebuje, a podobně podle slov ředitele budou dílnu zásobovat například dřevem i někteří místní řemeslníci anebo rodiče.

„Jsem rád, že se projekt dílen dotáhl do úspěšného konce i proto, že ve školách v okolních vesnicích takové vybavení zatím nemají. Základní škola v Chraští něco podobného již připravuje. Drtivá většina našich dětí tam přechází do druhého stupně, takže pokud záměr vyjde, aspoň budou mít na co v praktické výuce navázat,“ uvádí R. Machatý.

Když přišel do Zaječic, myslel si, že na rozdíl od městských dětí ty zdejší budou mít větší vztah k půdě, že se budou umět postavit k běžným nástrojům. Mýlil se, i vesnice se změnila. Proto prý chce změnit školní vzdělávací program, aby se do výuky vešla větší porce praktična. Jedním z dalších plánů je proto vybudování venkovní učebny na dosud ne zcela využívané rozlehlé školní zahradě a založení pokusných záhonů. I venkovské děti se budou učit, jak správně pečovat o kvetoucí rostliny, pěstovat zeleninu, a to vše na čerstvém vzduchu.

„Když jsem ještě učil v Pardubicích, mrzelo mě, že jsme s dětmi poznávali zahradu jen takříkajíc z květináče. Tady se ale můžeme rozmáchnout. A děti, když uvidí hmatatelný výsledek své práce, hned k výuce jinak přistoupí,“ dodává ředitel.

Spolupráce z obou konců

A my dodejme něco z faktů o spolupráci s mateřskou školou v dva kilometry vzdálených Bítovanech, obcí, která spolu se Zaječicemi vytváří aglomeraci se zhruba 1700 obyvateli a stále se rozšiřující obytnou zástavbou. A také s „navazující“ úplnou základní školou v Chrastí.

„S mateřskou, s níž nás spojuje kyvadlová autobusová doprava, spolupracujeme v řadě oblastí. Například se společně scházíme v obci Bítovany v jejich velkém sále na divadelních představeních. Nebo aktuálně rozvíjíme vizi, že jednou v roce se uspořádá vánoční či velikonoční jarmark pro děti z obou škol u nás a napřesrok v Bítovanech. Díky takovým akcím se budoucí spolužáci navzájem poznají. Anebo vždy v březnu až v květnu děti z bítovanské mateřinky zveme k nám v rámci projektu Školička, jehož smyslem je adaptace na budoucí školní docházku – dvakrát se s dětmi vidíme před zápisem a dvakrát po zápisu. Předškoláci se třeba učí, jak správně držet tužku nebo tělo při sezení v lavici.

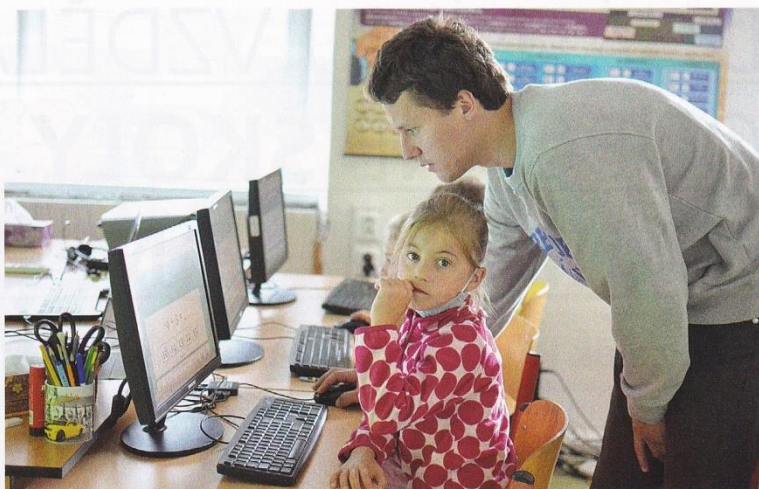
A co se týče Chrastí, se základní školou jsme v úzkém kontaktu. Pokud je třeba nějaká třída problematičtější, snažíme se naše děti na druhém stupni rozdělit do vícero tříd. Loni jsme ale tady měli tak skvělou partu páťáků, že přešla v Chrastí celá do jedné třídy,“ konstatuje R. Machatý.

Profilace

Zaječická málotřídka samozřejmě „jede“ v mnoha projektech, které ji zároveň profilují. Namátkou jde o projekty v oblasti sportu – Atletika pro děti anebo Sazka olympijský víceboj, v němž žáci naposled dosáhli vynikajících výsledků.

Samozřejmě nebývá zvykem, aby venkovská málotřídka koordinovala práci jiných, a hlavně mnohem větších škol. Tady se to však díky řediteli Machatému povedlo. V projektu Kreativ, jehož tématem bylo propojení výtvarných oborů s novinami v ICT, se škola stala centrem kolegiální podpory v Pardubickém kraji (příprava odborných seminářů, exkurzí atd.).

„Projekt byl pro nás velmi přínosný. Díky němu se setkaly různé typy škol od málotřídek přes běžné základky až po gymnázia a průmyslovky. Získali jsme spoustu zkušeností a námětů, které nám v řadě případů doslova otevřely oči. Přece jen jsme malá škola,“ říká ředitel a dotýká se tím tématu, jemuž by se chtěl v budoucnu dále věnovat. „Ačkoli málotřídka tvoří až 38 procent základního školství, tak jsou stále Popelkou. Jejich potřeby jsou častokrát zcela opomíjeny, a to i v ministerských strategiích nebo při přípravě reforem, jako byla třeba ta tý-

kající se financování regionálního školství. Je toho hodně, na co jsme sami.“

R. Machatý zdůrazňuje, že jeho střednědobým cílem je systematictější práce s nadanými žáky. I to je přece o profilaci málotřídky. Školství se podle něj zaměřuje prioritně na děti s nějakým hendikepem, kdežto nadaní žáci stále nejsou v centru pozornosti. Říká, že je to chyba, že je potřeba, aby si národ vychoval elity, aby lidé měli koho následovat.

Při práci s nadanými nechce dělat rozdíl mezi vesnicí a městem. Plánuje nadané děti vyhledávat i ve své škole a ukazovat jim cesty, po kterých by se mohli vydat, byť o nich zatím třeba nevědí. Plánuje zacílit na děti s potenciálem a posunout je dál. „Například díky matematickým a logickým soutěžím jsme vytipovali žáky nadprůměrné a nadané. V tomto školním roce se jim budeme věnovat více a nabízet jim pobídky k osobnostnímu rozvoji,“ říká.

Posunout hranici

Mimochodem zmíněné finance. Jestliže se vše podstatně ve školství točí kolem způsobu rozdělování společného měšce peněz, pak v případě málotřídek to platí dvojnásob. Ředitel Machatý říká, že si od nedávno spuštěné reformy financování regionálního školství sliboval něco trochu jiného.

„Nastavení současného modelu nám jako málotřídni škole komplikuje situaci. Velké školy si při výpočtu průměru dětí na třídu a ukazatele PHmax poradí, když jim odejdou jeden dva žáci. U nás to však rozhodující je. Například letos k nám nastoupilo do všech ročníků 59 žáků, což představuje PHmax 92 hodin, místo očekávaných šedesáti žáků s PHmax 100 hodin. A k 30. 9. se tři přestěhovali a zase jsme všechno předělávali. Jeden chybějící žák představuje velký rozdíl, s jehož odstraněním nám naštěstí pomáhá obec. Řešením by podle mě bylo, aby hranice maximálního počtu odučených hodin začínala u málotřídek na čísle 100. Nemuseli bychom například z roku na rok zbytečně měnit úvazky, což

není v kolektivu pěti učitelů vůbec nic jednoduchého, a stále se strachovat, že nám bude jeden žák chybět,“ uvádí R. Machatý.

Složitý organismus

Ačkoli je málotřídka jako máku, přesto jde o relativně specifický druh školy, který může nepřipraveného učitele překvapit. R. Machatý přiznává, že i pro něj byl nástup do zaječické školy tak trochu šok. „Můžete učit dlouhé roky, z doslechu vědět o málotřídkách vše, ale když se opravdu ve třídě postavíte před dva ročníky, je to srážka s realitou. Nejviditelnější změnou oproti kantořině v běžné škole je skutečně důkladná každodenní příprava na hodinu.“

Do málotřídek se obecně těžko shánějí učitelé. Ta zaječická je výjimkou – snad i díky své dobré dosažitelnosti veřejnou dopravou. Letos o prázdninách se přihlásilo sedm uchazečů o práci. Na druhé straně kantor v málotřídce na sebe musí vzít břemeno, jaké ve městě neznají. Jedna učitelka je zároveň metodikem prevence a stará se o ICT, jiná je i vychovatelkou v družině a další má na starosti pravidelné víkendové akce, protože organizuje množství školních a mimoškolních kulturních nebo sportovních akcí. Zkrátka každá z pěti učitelek má ke kantořině spoustu povinností navíc. A nedej bože, když některá onemocní nebo se vydá na školení DVPP. Pak se povolávají do služby suplenti, kteří jsou již dávno v důchodovém věku. A ředitel? Ten je vedle role kantora a ředitele i svou sekretářkou, svým ekonomem, školníkem a pro své svěřence i výchovným poradcem.

„Abych dělal nějaké dalekosáhlé závěry, na to jsem ve funkci poměrně krátce, na druhé straně srovnání s fungováním velkých škol mám. A svět málotřídek mě překvapil a zcela vtáhnul. Stále se trochu divím, že tak složitý organismus může tak relativně dobře fungovat. Samozřejmě to platí za předpokladu, že máte kolem sebe tým velmi schopných kolegů, kteří mají neutuchající chuť pracovat. A takový kolektiv tady naštěstí mám,“ uzavírá ředitel Machatý. ●